

Міністерство освіти і науки України
Полтавська обласна державна адміністрація
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Одеський національний економічний університет
Миколаївський національний аграрний університет
Полтавська державна аграрна академія
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рада молодих вчених Полтавської державної аграрної академії

***VII Всеукраїнська науково-практична конференція
молодих вчених***

***«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

***присвячена 100-річчю з часу заснування Полтавської державної
аграрної академії***

**29 жовтня 2020 року
м. Полтава**

Редакційна колегія:

Аранчій Валентина – кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії.

Дорогань-Писаренко Людмила – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавської державної аграрної академії.

Чумак Валентина – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавської державної аграрної академії, професор кафедри.

Зоря Олексій – доктор економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавської державної аграрної академії.

Безкровний Олександр – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавської державної аграрної академії.

Зоря Світлана – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, голова Ради молодих вчених Полтавської державної аграрної академії.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених присвяченої 100-річчю з часу заснування Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 29 жовтня 2020 року). Полтава, 2020. 178 с.

У збірнику надруковані матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти і молодих вчених закладів вищої освіти.

Література:

1. Арбузов С. Г., Колобов Ю. В., Міщенко В. І., Науменкова С. В. Банківська енциклопедія. К. : Центр наукових досліджень Національного банку України: Знання, 2011. 504 с.
2. Герасимович А. М. Аналіз банківської діяльності : підруч. К. : КНЕУ, 2012. 599 с.

**Анна Жадан, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Юлія Глущенко, к.е.н., доцент
Полтавська державна аграрна академія;
Лариса Дроцька, керівник напрямку трудових ресурсів
Полтавського головного регіонального відділення
публічного акціонерного товариства
Комерційний банк «Приватбанк»**

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ

Активним учасником інвестиційної діяльності серед фінансових посередників є банки, шляхом запровадження операцій інвестиційного характеру. Зокрема, вони виконують функції депозитаріїв та незалежних реєстраторів цінних паперів акціонерних товариств, інвестиційного кредитування, проектного фінансування, довірчих операцій, обслуговування іноземної інвестиційної діяльності, тощо [5].

Банківська інвестиційна діяльність – це діяльність, зосереджена на активному залученні інвестиційних ресурсів та ефективному вкладенні банкам реальних та фінансових інвестицій. Вона сприяє залученню інвестицій підприємствами з метою отримання прибутку та максимального задоволення потреб клієнтів у ресурсах, необхідних для реалізації інвестиційних проектів.

Банки здійснюють прямі інвестиції та операції з цінними паперами відповідно до законодавства України про цінні папери, інвестиційну діяльність та згідно з нормативно-правовими актами Національного банку України.

Банк має право здійснити інвестицію лише на підставі письмового дозволу Національного банку України, який надається в порядку, встановленому Національним банком України [4]. Їх участь в інвестиційних процесах здійснюється у різних формах: вкладення власних коштів у інвестиційні проекти; інвестування мобілізованих коштів у цінні папери; обслуговування коштів клієнтів, які призначені для інвестування; вкладення залучених коштів у розвиток економіки [2].

Фінансова інвестиційна діяльність банку регулюється чинним законодавством України і нормативними вимогами НБУ, за якими пряма чи опосередкована участь банку в капіталі будь-якого підприємства чи установи не повинна перевищувати 15 % капіталу банку, а сукупні інвестиції банку мають бути не більшими 60 %. Дане обмеження впливає на інвестиційні

можливості банку. За таких умов інвестиційна потужність банку є недостатньою для реалізації великих проектів [6].

Інвестиції банків у цінні папери можна поділити (залежно від того, хто їх емітував в обіг) на п'ять видів: інвестиції у цінні папери центральних органів державного управління, місцевих органів державного управління; випущені банками, фінансовими небанківськими установами; інвестиції у боргові цінні папери, випущені не фінансовими підприємствами [3]. Крім того, ще однією формою банківської інвестиційної діяльності є участь у біржовій і поза біржовій торгівлі.

Банківська інвестиційна діяльність на ринку цінних паперів є альтернативною по відношенню до кредитування.

В управлінні інвестиційною діяльністю банку на ринку цінних паперів важливим завданням є визначення і постановка цілей інвестування. Основними з них є забезпечення доходності фінансових вкладень при мінімізації ризику, пошук високодоходних корпоративних цінних паперів з метою отримання контролю над окремими підприємствами, збільшення обсягів торговельних операцій з надійними фондовими цінностями.

Процес формування та розвитку ринку цінних паперів в Україні сприяє активізації діяльності комерційних банків як інвесторів цього ринку. Діяльність на ринку цінних паперів забезпечує банкам розширення активних операцій, надходження додаткових доходів, що в кінцевому підсумку сприяє поліпшенню фінансового стану банківських установ.

Зміни, які відбулися у інвестиційній діяльності банків України за 2017-2019 роки за Консолідованими звітами про рух грошових коштів наведені у табл. 1.

Таблиця 1

Аналіз динаміки банківської інвестиційної діяльності в Україні за 2017-2019 рр., млн. грн [1]

Показник	Роки			Відхилення (+,-) 2019 р. до 2017 р.	
	2017	2018	2019	млн. грн	%
Зменшення розміщених строкових депозитів	68	1434	-	-68	-100
Чисте збільшення цінних паперів нерезидентів	-89764	-25007	-128411	-38647	+43,1
Придбання монетарного золота	-78	-29	-128	-50	+64,1
Погашення цінних паперів України	24640	13422	11024	-13616	-55,3
Придбання основних засобів та нематеріальних активів	-13	-124	-285	-272	+2092,3
Продаж основних засобів та нематеріальних активів	-	2	79	+79	-
Чисте вибуття грошових коштів від інвестиційної діяльності	-69150	-10302	-117721	-48571	+70,2

Як свідчать дані наведені в табл. 1, за останні роки спостерігається зменшення чистого вибуття коштів від інвестиційної діяльності на 48,6 млн. грн, (70,2 %). Цінні папери нерезидентів на кінець 2019 року зменшились на

38,6 млн. грн, (43,1 %). Також зменшилось розміщення строкових депозитів на 68 млн. грн, тобто на 100 %. Погашення цінних паперів зменшилося у 2019 році, порівняно із 2017 роком аж на 13,6 млн. грн, або на 55,3 %.

Для забезпечення підвищення ефективності банківської інвестиційної діяльності необхідно сконцентрувати увагу на операціях з цінними паперами, що дозволить активізувати внутрішні резерви банку, сприятиме ефективному залученню зовнішніх ресурсів та допоможе оптимізувати структуру інвестиційного портфеля банку.

Література:

1. Звіт НБУ за 2017-2019 роки. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/NBU_2019_consolidated_fsu_not_mr.pdf?v=4.
2. Кльоба Л. Г. Вдосконалення управління банківською інвестиційною діяльністю в Україні *Вісник НБУ*. 2011. № 5. С. 51–53.
3. Майорова Т. В. Інвестиційний процес і фінансово-кредитні важелі його активізації в Україні : монографія. К. : КНЕУ, 2013. 332 с.
4. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07 груд. 2000 р. № 2121-III / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 20.10.2020)
5. Скрипник Г. О., Гераймович В. Л. Інвестування : навч. посібн. URL: https://pidru4niki.com/83554/investuvannya/investitsiyna_diyalnist_bankiv.
6. Харченко А. М. Розвиток законодавчого забезпечення інвестиційної функції банків в Україні. *Економічна теорія та право*. № 1 (20) 2015. С. 236–243.

**Наталія Жадько, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Олексій Томілін, д.е.н., доцент, професор кафедри
Полтавська державна аграрна академія**

ЗНАЧЕННЯ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

На сьогодні, виникла необхідність реформування пенсійного забезпечення, що зумовлено соціально-економічними та політичними змінами в суспільстві. Але основною причиною залишається застарілість існуючої системи пенсійного забезпечення населення. Основними проблемами діючої системи пенсійного забезпечення є проблеми соціального характеру, а саме те, що діюча солідарна система пенсійного забезпечення є соціально несправедливою – в першу чергу і найбільшою мірою. щодо найбідніших верств населення.

Система пенсійного забезпечення є також економічно необґрунтованою і фінансово неспроможною. Надмірно високі ставки пенсійних внесків викликають додаткове навантаження на економіку. Роботодавці змушені платити до пенсійної системи третину фонду заробітної плати, що підвищує